KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 8.10.2009
KOM(2009)513 wersja ostateczna

2009/0145 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Serbii

{SEK(2009)1311}

UZASADNIENIE

KONTEKST WNIOSKU

Podstawa i cele wniosku

Komisja przedstawia wniosek w sprawie udzielenia Serbii pomocy makrofinansowej w formie pożyczki, aby pomóc w stabilizacji gospodarczej tego kraju i finansowaniu jego potrzeb budżetowych oraz potrzeb w obszarze bilansu płatniczego ustalonych przez MFW. Proponowana pomoc wesprze program stabilizacji przygotowany przez władze serbskie, w celu zapewnienia zrównoważenia rachunków budżetowych i bilansu płatniczego. Pomoże ona Serbii w walce ze skutkami światowego kryzysu finansowego.

Proponowana wspólnotowa pomoc makrofinansowa uzupełni wsparcie ze strony MFW przewidziane na mocy zmiany promesy kredytowej przyjętej przez Radę Wykonawczą MFW w dniu 15 maja 2009 r. oraz wsparcie Banku Światowego, które przyjmie formę pożyczek wspierających finanse publiczne. Wspólnotowa pomoc makrofinansowa będzie miała charakter wyjątkowy i będzie ograniczona w czasie oraz uwarunkowana w szczególności postępami w realizacji bieżącego programu MFW oraz zadowalającym wypełnieniem warunków dotyczących polityki gospodarczej, którym będzie podlegać pomoc.

W kontekście zidentyfikowanych na rok 2010 potrzeb finansowych Serbii jest ważne, aby wspólnotowa pomoc makrofinansowa została wypłacona przed końcem 2010 r.

Kontekst ogólny

Od połowy 2008 r. Serbia zaczęła w coraz większym stopniu odczuwać negatywne skutki światowego kryzysu finansowego. Wzrost za cały rok 2008 zwolnił do szacunkowych 5,4 % w porównaniu z 6,9 % rok wcześniej. Spowolnienie gospodarki światowej było powodem osłabienia serbskiej wymiany handlowej z zagranicą w czwartym kwartale 2008 r. Przy szybszym spadku importu niż eksportu (odpowiednio 11,7 % i 7,3 % w ujęciu rok do roku) odnotowano poprawę w zakresie deficytu handlowego. W czwartym kwartale deficyt obrotów bieżących zmniejszył się do 13,8 % PKB, w porównaniu z 18,8 % w poprzednim kwartale. W tym samym okresie spowolnieniu uległo tempo napływu kapitału, w szczególności w obszarze transgranicznych zobowiązań finansowych zaciąganych przez przedsiębiorstwa.

Wskaźniki z początku 2009 r. potwierdziły pogłębienie kryzysu. W pierwszym kwartale 2009 r. produkcja przemysłowa spadła o 17,6 % rok do roku, a handel hurtowy i detaliczny – o 14 %. Spowolnienie działalności gospodarczej i spadek popytu krajowego doprowadziły w pierwszym kwartale do dalszego zmniejszenia importu towarów o 25,3 % rok do roku, podczas gdy eksport towarów spadł o 22,4 %. W wyniku spowolnienia gospodarki nastąpiła poprawa w zakresie deficytu obrotów bieżących, który zmniejszył się w pierwszym kwartale 2009 r. do 9,0 % PKB w porównaniu z 13,8 % PKB w poprzednim kwartale. Perspektywy na rok bieżący i kolejne lata pozostają trudne. Już w marcu MFW przewidywał znaczne skurczenie wzrostu gospodarczego z 5,4 % w 2008 r. do -2% w 2009 r., jednak najnowsze dane wskazują na to, że pogorszenie koniunktury gospodarczej będzie miało jeszcze poważniejszy charakter, a PKB może zmniejszyć się w 2009 r. o kilka punktów

procentowych.

W listopadzie 2008 r. władze Serbii zawarły z MFW nowe porozumienie w sprawie promesy kredytowej, które zostało zatwierdzone w dniu 15 stycznia 2009 r. przez Radę Wykonawczą MFW. Zakładano w tym czasie, że umowa na kwotę 400 mln EUR pozostanie umową o charakterze ostrożnościowym. Jednakże na początku 2009 r. stało się jasne, że w związku z oddziaływaniem kryzysu na gospodarkę realną Serbii i jej wyniki budżetowe, założenia ekonomiczne stanowiące podstawę programu były zbyt optymistyczne, i że kraj ten będzie potrzebował dodatkowej pomocy zewnętrznej. W marcu władze Serbii i służby MFW doszły do porozumienia w sprawie przeglądu bieżącej promesy kredytowej, uruchamiając program wypłat w kwocie 3 mld EUR. Rząd zgodził się na zrównoważenie budżetu w 2009 r., przyjęte następnie przez parlament w dniu 29 kwietnia, z docelową wartością deficytu budżetowego w 2009 r. na poziomie 3 % PKB, zamiast 6 %, które zakładano wcześniej w sytuacji braku środków na zrównoważenie budżetu. Zmiana programu został zatwierdzona przez Radę Wykonawczą MFW w dniu 15 maja 2009 r. Najnowsze dane z początku lipca wskazują na jeszcze poważniejsze niż przewidywano w skorygowanych założeniach z marca pogorszenie koniunktury gospodarczej i bardzo słabe dochody za pierwszych pięć miesięcy roku. Przewiduje się obecnie, że deficyt publiczny przekroczy przewidzianą w programie wartość docelową na pierwsze półrocze 2009 r., w związku z czym będą wymagane dalsze dostosowania fiskalne w postaci dodatkowych cięć wydatków i środków zwiększających dochody.

Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

Brak

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

- Celem wniosku jest wsparcie programu stabilizacji gospodarczej Serbii w kontekście obecnej sytuacji gospodarczej. Jest on komplementarny w stosunku do:

- - Europejskiego planu naprawy gospodarczej przyjętego przez Radę, aby wspierać i koordynować w ramach UE działania polityczne UE i państw członkowskich stanowiące odpowiedź na kryzys, oraz

- - procesu stabilizacji i stowarzyszenia z krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi mającego na celu wspieranie przyszłych państw członkowskich w procesie przedakcesyjnym; osiągnięcie stabilizacji makroekonomicznej przez odpowiednie państwa jest w szczególności konieczne do spełnienia kopenhaskich kryteriów przystąpienia dotyczących gospodarki, a zwłaszcza kryterium przewidującego posiadanie funkcjonującej gospodarki rynkowej.

KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Przygotowując niniejszy wniosek służby Komisji kontaktowały się z władzami Serbii, Międzynarodowym Funduszem Walutowym i Bankiem Światowym w celu przedyskutowania potrzeb dotyczących pomocy. Przed przedstawieniem wniosku Komisja konsultowała się z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, który nie miał zastrzeżeń do niniejszego wniosku. Po przyjęciu decyzji Rady służby Komisji negocjować będą z władzami Serbii protokół ustaleń i umowę pożyczki, aby szczegółowo określić zasady udzielenia pomocy.

Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Przygotowywana jest ocena operacyjna jakości i wiarygodności publicznego obiegu środków finansowych oraz instrumentów kontroli administracyjnej Serbii, przy wsparciu konsultantów zewnętrznych powołanych przez Komisję.

Ocena skutków

Pomoc makrofinansowa będzie miała bezpośredni wpływ na bilans płatniczy Serbii i przyczyni się w ten sposób do złagodzenia trudności finansowych ograniczających realizację programu gospodarczego władz oraz do sfinansowania deficytu budżetowego. Pomoc makrofinansowa wesprze ponadto realizację ogólnych celów programu stabilizacji uzgodnionego z MFW, którego celem jest w szczególności poprawa równowagi budżetowej kraju w krótkim i średnim okresie.

Pomoc na finansowanie projektów i/lub pomoc techniczna nie byłyby odpowiednim narzędziem realizacji tych celów makroekonomicznych. Jeżeli pomoc zostanie udostępniona w formie wsparcia budżetowego i wsparcia bilansu płatniczego, jak jest to proponowane w przypadku Serbii, przyczyni się ona do zasilenia rezerw banku centralnego, zgodnie z założeniami programu stabilizacji makroekonomicznej, i może zostać również przeznaczona na cele finansowania deficytu budżetowego.

Pomoc WE pomoże także władzom we wdrożeniu krótko- i średnioterminowych działań politycznych zidentyfikowanych w ramach partnerstwa europejskiego między UE a Serbią.

ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

Wspólnota udostępni Serbii pomoc makrofinansową w postaci pożyczki. Komisja zostanie w tym celu upoważniona do zaciągnięcia pożyczki do kwoty 200 mln EUR na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych.

Pomoc udostępniona zostanie w dwóch transzach. Maksymalny średni termin wymagalności pożyczki nie przekroczy 15 lat. Pomocą zarządzać będzie Komisja, która uzgodni z władzami szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe, którym podlegać będzie wypłata transz pożyczki. Uwzględnione zostaną odpowiednio przepisy szczegółowe dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym oraz innym nieprawidłowościom, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Pomoc będzie w pełni zgodna z celami makroekonomicznymi już ustalonymi w

dokumentach dotyczących polityki gospodarczej Serbii, takich jak memorandum budżetowe na 2009 r. i memorandum w sprawie polityki gospodarczej i budżetowej uzgodnione z MFW. Będzie ona także spójna z długoterminowymi celami polityki zawartymi w partnerstwie europejskim między UE a Serbią przyjętym w grudniu 2007 r. Jeśli chodzi o szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej, którym podlega wypłata transz pożyczki, Komisja zamierza skoncentrować się na ograniczonej liczbie obszarów, w tym w szczególności na zarządzaniu finansami publicznymi. Komisja może również rozważyć ukierunkowanie pomocy na określone działania polityczne o szczególnym znaczeniu, takie jak priorytety zidentyfikowane w kontekście partnerstwa europejskiego między UE a Serbią oraz sprawozdania z postępu prac z 2009 r., które ma zostać przyjęte w październiku 2009 r., lub też środki uznane za właściwe w następstwie wspomnianej wyżej oceny operacyjnej.

Podstawa prawna:

Artykuł 308 Traktatu.

Zasada pomocniczości

Niniejszy wniosek wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Wspólnoty. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

Zasada proporcjonalności

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Pomoc w kwocie do 200 mln EUR odpowiada potrzebom finansowym Serbii na rok 2010 pozostającym do pokrycia w kontekście programu MFW, po tym gdy zostanie udzielona pomoc makroekonomiczną przez MFW i Bank Światowy i jest ona udostępniana niezależnie od wsparcia budżetowego w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA), którego wypłata przewidziana jest na ten sam rok (50 mln EUR w 2010 r., po wypłacie pierwszej transzy w kwocie 50 mln EUR w 2009 r.). Ten wysoki poziom finansowania przez Wspólnotę uwzględnia obecną wyjątkową sytuację gospodarczą, związaną z negatywnym wpływem kryzysu światowego na gospodarkę serbską.

Wybór instrumentów

Proponowane instrumenty: inne.

Wobec braku rozporządzenia ramowego dla instrumentu pomocy makrofinansowej doraźne decyzje Rady podejmowane na mocy art. 308 Traktatu są jedynym dostępnym instrumentem prawnym w odniesieniu do rozpatrywanej pomocy.

WPŁYW NA BUDŻET

Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym Fundusz Gwarancyjny[1] wpłata do funduszu z tytułu pożyczki w kwocie 200 mln EUR wypłacanej w 2010 r. nastąpi w roku 2012 w maksymalnej kwocie 18 mln EUR.

INFORMACJE DODATKOWE

Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia

We wniosku jest określony ograniczony termin dostępności pomocy.

[1] Artykuł 5 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiającego Funduszu Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (wersja ujednolicona). Wpłata pochodzi ze środków z pozycji „Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego" (pozycja w budżecie 01 04 01 14).

2009/0145 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Serbii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 308,

uwzględniając wniosek Komisji[2],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego[3],

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Stosunki między Serbią a Unią Europejską rozwijają się w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia oraz partnerstwa europejskiego. W dniu 29 kwietnia 2008 r. Serbia i Komisja podpisały układ o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz umowę przejściową w sprawie handlu i kwestii związanych z handlem.

(2) Od drugiego półrocza 2008 r. gospodarka serbska odczuwa w coraz większym stopniu negatywne skutki międzynarodowego kryzysu finansowego, czego przejawem jest zmniejszenie produkcji, spadek dochodów budżetowych oraz rosnące potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego.

(3) Stabilizacja gospodarcza Serbii i ożywianie jej gospodarki są wspierane pomocą finansową Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). W listopadzie 2008 r. władze Serbii wstępnie uzgodniły z MFW nowe porozumienie w sprawie promesy kredytowej, które zostało ostatecznie zatwierdzone w styczniu 2009 r.

(4) W związku z dalszym pogorszeniem sytuacji gospodarczej, koniecznością skorygowania założeń gospodarczych będących podstawą programu, jak również zwiększeniem potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego, Serbia i MFW uzgodniły w marcu 2009 r. uruchomienie w ramach promesy kredytowej programu wypłat na kwotę 3 mld EUR, który został zatwierdzony przez Radę Wykonawczą MFW w dniu 15 maja 2009 r.

---

[2] Dz.U. C […] z […], s. […].
[3] Dz.U. C […] z […], s. […].

(5) Wspólnota ma zamiar udostępnić w 2009 i 2010 r. dotacje na wsparcie budżetowe w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) w łącznej wysokości 100 mln EUR.

(6) W związku z pogorszeniem sytuacji gospodarczej i perspektyw gospodarczych, Serbia wystąpiła o dodatkową pomoc makrofinansową Wspólnoty.

(7) Biorąc pod uwagę, że w 2010 r. w bilansie płatniczym Serbii utrzymywać się będzie rezydualna luka finansowa, pomoc makrofinansowa jest w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach właściwą odpowiedzią na wniosek tego kraju, mającą na celu wsparcie, w powiązaniu z bieżącym programem MFW, jego stabilizacji gospodarczej. Przewiduje się, że niniejsza pomoc finansowa przyczyni się również do zmniejszenia potrzeb w zakresie finansowania budżetu.

(8) W celu zagwarantowania skutecznej ochrony interesów finansowych Wspólnoty związanych z niniejszą pomocą finansową konieczne jest, aby Serbia zapewniła odpowiednie środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji oraz wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą i w zakresie ich zwalczania, oraz by zapewniona została możliwość przeprowadzania kontroli przez Komisję oraz Trybunał Obrachunkowy.

(9) Udostępnienie pomocy finansowej Wspólnoty nie narusza uprawnień władzy budżetowej.

(10) Niniejsza pomoc powinna być zarządzana przez Komisję w porozumieniu z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym.

(11) Traktat nie określa dla przyjęcia niniejszej decyzji innych kompetencji niż wynikające z art. 308,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Wspólnota udostępnia Serbii pomoc makrofinansową w postaci instrumentu pożyczkowego do maksymalnej kwoty głównej 200 mln EUR, o maksymalnej, średniej wymagalności 15 lat, aby wesprzeć stabilizację gospodarczą Serbii oraz ulżyć jej potrzebom budżetowym i w zakresie bilansu płatniczego określonym w aktualnym programie MFW.

2. Komisję upoważnia się w tym celu do pożyczenia w imieniu Wspólnoty Europejskiej niezbędnych środków.

3. Udostępnianiem wspólnotowej pomocy finansowej zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami zawartymi między Serbią i MFW.

4. Pomoc finansowa Wspólnoty udostępniana jest na okres dwóch lat począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 2 ust.1. Jednakże, jeżeli wymagają tego okoliczności, Komisja, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, może podjąć decyzję o przedłużeniu okresu dostępności pomocy o maksymalnie jeden rok.

Artykuł 2

1. Komisja jest upoważniona do uzgodnienia z władzami Serbii, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, warunków dotyczących polityki gospodarczej, którym podlega wspólnotowa pomoc makrofinansowa, a które określone zostaną w protokole ustaleń. Warunki te są spójne z umowami i ustaleniami zawartymi między Serbią i MFW. Szczegółowe warunki finansowe pomocy określa umowa pożyczki do uzgodnienia między Komisją a władzami Serbii.

2. W okresie realizacji wspólnotowej pomocy finansowej Komisja monitoruje prawidłowość regulacji finansowych Serbii, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne z punktu widzenia takiej pomocy.

3. W regularnych odstępach czasu Komisja ocenia, czy polityka gospodarcza Serbii jest zgodna z celami wspólnotowej pomocy oraz czy uzgodnione warunki dotyczące polityki gospodarczej są przestrzegane w zadowalający sposób. Komisja działa w ścisłej współpracy z instytucjami Bretton Woods i, jeżeli jest to wymagane, z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym.

Artykuł 3

1. Wspólnotowa pomoc finansowa jest udostępniana Serbii przez Komisję w dwóch transzach pożyczki, z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w ust. 2. Wysokość obydwu transzy pożyczki zostanie określona w protokole ustaleń.

2. O wypłacie transzy decyduje Komisja, przy czym warunkiem wypłaty jest zadowalająca realizacja warunków dotyczących polityki gospodarczej, które zostały uzgodnione w protokole ustaleń. Wypłata drugiej transzy następuje nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od wypłaty pierwszej transzy.

3. Środki Wspólnoty są wypłacane Narodowemu Bankowi Serbii. Ich równowartość w walucie lokalnej może zostać przelana na rzecz skarbu państwa Serbii jako beneficjenta końcowego, z zastrzeżeniem postanowień określonych w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia budżetowych potrzeb finansowych pozostających do zaspokojenia.

Artykuł 4

1. Wspólnotowe operacje zaciągania i udzielania pożyczek, o których mowa w niniejszej decyzji, przeprowadzane są w euro z tą samą datą waluty i nie wiążą się dla Wspólnoty ze zmianą terminów wymagalności, ani z ryzykiem walutowym, ryzykiem stopy procentowej lub innym ryzykiem handlowym.

2. Na wniosek Serbii Komisja podejmuje niezbędne kroki w celu dopilnowania, aby w warunkach pożyczki uwzględniona została klauzula wcześniejszej spłaty i aby odpowiadała ona odpowiedniej klauzuli warunków operacji zaciągania pożyczek.

3. Na wniosek Serbii oraz jeśli okoliczności pozwolą na poprawę oprocentowania pożyczki, Komisja może refinansować całość lub część pierwotnej pożyczki lub zmienić odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadzane są zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 i nie skutkują przedłużeniem średniego terminu wymagalności pożyczki ani zwiększeniem kwoty kapitału pozostającego do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.

4. Wszystkie koszty poniesione przez Wspólnotę w związku z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji są pokrywane przez Serbię.

5. Komitet Ekonomiczno-Finansowy jest na bieżąco informowany o rozwoju sytuacji w zakresie operacji określonych w ust. 2 i 3.

Artykuł 5

Wspólnotowa pomoc finansowa jest realizowana zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich[4] oraz przepisów wykonawczych[5] do tego rozporządzenia. Protokół ustaleń i umowa pożyczki do uzgodnienia z władzami Serbii przewidują w szczególności podjęcie przez Serbię stosownych środków w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji oraz wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z pomocą i zwalczania ich. Protokół i umowa przewidują także kontrole Komisji, w tym Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), w tym prawo przeprowadzania inspekcji i kontroli na miejscu, a także – w stosownych przypadkach – kontrole Trybunału Obrachunkowego przeprowadzane na miejscu.

Artykuł 6

Do dnia 31 sierpnia każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, które zawiera ocenę wykonania niniejszej decyzji za rok poprzedzający. Sprawozdanie zawiera informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki określonymi w protokole ustaleń zgodnie z art. 2 ust. 1 oraz bieżącymi wynikami gospodarczymi i budżetowymi Serbii a decyzją Komisji dotyczącą wypłacenia transzy pomocy.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

---

[4] Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

[5] Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002, Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
[…]

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. TYTUŁ WNIOSKU:

Pomoc makrofinansowa dla Serbii

2. STRUKTURA ABM/ABB

Dziedzina/dziedziny polityki, których dotyczy wniosek i powiązane działanie/działania:

Tytuł 01 - Sprawy gospodarcze i finansowe, 03 - Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe

3. POZYCJE W BUDŻECIE

3.1. Pozycje w budżecie (pozycje operacyjne i powiązane pozycje pomocy technicznej i administracyjnej (dawniej pozycje B.A)), wraz z treścią:

01 04 0114 Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego

3.2. Czas trwania działania i wpływu finansowego:

Pomoc zostanie uruchomiona w 2010 r. Założono wstępnie, że wszystkie wypłaty nastąpią w roku 2010, w dwóch transzach (w drugim i czwartym kwartale). Nie można jednak wykluczyć możliwości wystąpienia opóźnień, które przedłużą czas trwania działania.

3.3. Informacje budżetowe :

Pozycja w budżecie	Rodzaj wydatków		Nowe	Wkład EFTA	Wkład krajów ubiegających się o członkostwo	Dział w perspektywie finansowej
01.04.01.14	Obowiązkowe	Zróżnicowane	NIE	NIE	NIE	**Nr 4**

Pomoc w formie pożyczki

01 04 01 14 - Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego

Fundusz gwarancyjny dla działań zewnętrznych musi zostać zasilony wpłatami zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Funduszu, ze zmianami. Zgodnie z tym rozporządzeniem po udzieleniu pożyczki fundusz gwarancyjny nie jest już zasilany wpłatą w pełnej wysokości pożyczki w chwili wydania decyzji, ale wysokość wpłaty jest ustalana na podstawie kwoty pozostającej do zapłaty na koniec roku. Wysokość wpłaty jest obliczana na początku roku „n" jako różnica pomiędzy kwotą docelową a

wartością aktywów netto Funduszu na koniec roku „n-1”. Jest ona włączana w roku „n” do budżetu wstępnego na rok „n+1” i faktycznie przekazywana w ramach jednej transakcji na początku roku „n+1” z pozycji „Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego” (pozycja w budżecie nr 01 04 01 14).

W konsekwencji 9 % (maksymalnie 18 mln EUR) wypłaconej faktycznie kwoty zostanie uwzględnione w kwocie docelowej na koniec roku „n-1” do celów obliczenia wpłat zasilających Fundusz.

01 04 01 04 – Gwarancja Wspólnoty Europejskiej związana z pożyczkami wspólnotowymi zaciągniętymi na pomoc makrofinansową dla państw trzecich.

Wpis w budżecie („p.m.”) odzwierciedlający gwarancję budżetową z tytułu pożyczki (200 mln EUR) zostanie uruchomiony tylko w razie faktycznego wykorzystania gwarancji. Oczekuje się, że gwarancja budżetowa nie zostanie uruchomiona.

4. ZESTAWIENIE ZASOBÓW

4.1. Zasoby finansowe

4.1.1. Zestawienie środków na zobowiązania (CA) i środków na płatności (PA)

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj wydatków	Sekcja nr		2009	2010			Razem
Wydatki operacyjne[6]							
Środki na zobowiązania (CA)	8.1.	a	0	0			
Środki na płatności (PA)		b	0	0			
Wydatki administracyjne w ramach kwoty referencyjnej[7]							
Pomoc techniczna i administracyjna (NDA)	8.2.4.	c	0	0			
KWOTA REFERENCYJNA OGÓŁEM							
Środki na zobowiązania		a+c	0	0			
Środki na płatności		b+c	0	0			
Wydatki administracyjne nieuwzględnione w kwocie referencyjnej[8]							
Wydatki na zasoby ludzkie i powiązane wydatki (NDA)	8.2.5.	d	0	0			
Wydatki administracyjne, inne niż koszty zasobów ludzkich i powiązane koszty, nieuwzględnione w kwocie referencyjnej (NDA)	8.2.6.	e	0	0			
Indykatywne koszty finansowe interwencji ogółem							
OGÓŁEM CA, w tym koszty zasobów ludzkich		a+c +d+ e	0	0			
OGÓŁEM PA, w tym koszty zasobów ludzkich		b+c +d+ e	0	0			

4.1.2. Zgodność z programowaniem finansowym

X Wniosek jest zgodny z istniejącym programowaniem finansowym.

☐ Wniosek wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w perspektywie finansowej.

---

6 Wydatki niewchodzące w zakres rozdziału xx 01 w tytule xx.

7 Wydatki w ramach art. xx 01 04 w tytule xx.

8 Wydatki w ramach rozdziału xx 01 z wyłączeniem art. xx 01 04 lub xx 01 05.

☐ Wniosek może wymagać zastosowania postanowień porozumienia międzyinstytucjonalnego[9] (tzn. instrumentu elastyczności lub zmiany perspektywy finansowej).

4.1.3. Wpływ finansowy na dochody

X Wniosek nie ma wpływu finansowego na dochody

☐ Wniosek ma następujący wpływ finansowy na dochody:

4.2. Zasoby ludzkie w przeliczeniu na pełne etaty (w tym urzędnicy, pracownicy zatrudnieni na czas określony i personel zewnętrzny) – szczegółowe informacje w pkt 8.2.1.

Zapotrzebowanie na dany rok	2009	2010				
Zasoby ludzkie ogółem	1/3	1/3				

5. OPIS I CELE

5.1. Potrzeba, która ma zostać zaspokojona w perspektywie krótko- lub długoterminowej

Gospodarka serbska została poważnie dotknięta ogólnoświatowym kryzysem gospodarczym i finansowym. W drugim półroczu 2008 r. tempo wzrostu gospodarczego zaczęło spadać. Przewiduje się, że w roku 2009 produkcja skurczy się o 2 %. Mimo zmniejszania się deficytu obrotów bieżących, łączne potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego pozostają wysokie w związku z narośnięciem zobowiązań do spłaty zadłużenia krótkoterminowego. Międzynarodowy Fundusz Walutowy ustalił, że luka w finansowaniu zewnętrznym wyniesie 2,4 mld EUR w 2009 r. i 1,1 mld w 2010 r. do pokrycia przez MFW, Bank Światowy i oficjalnych darczyńców. Zgodnie z obecnymi założeniami przewiduje się, iż w latach 2009 i 2011 program zostanie sfinansowany w całości, ale w 2010 r. wysokość luki finansowej pozostającej do pokrycia po wypłacie wsparcia ze strony MFW i spodziewanej pomocy Banku Światowego szacuje się na kwotę około 200 mln EUR i zostanie ona pokryta przez Wspólnotę Europejską.

5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Wspólnoty i spójność wniosku z innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia

Wsparcie finansowe Wspólnoty odzwierciedla znaczenie strategiczne tego kraju jako potencjalnego kraju kandydującego do przystąpienia do UE. Pomoc makrofinansowa jest właściwym instrumentem uzupełniającym istniejącą pomoc wspólnotową i zwiększa skuteczność w pełni finansowanego programu stabilizacji gospodarczej, który jest wspierany przez MFW. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie znacznych synergii w zakresie wpływu tej pomocy na reformy gospodarcze i stabilizację gospodarczą.

---

[9] Zob. pkt 19 i 24 porozumienia międzyinstytucjonalnego.

5.3. Cele, spodziewane wyniki oraz wskaźniki związane z wnioskiem w kontekście ABM (zarządzania kosztami działań)

W ramach działania „Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe" DG ds. Gospodarczych i Finansowych, cel „udzielania pomocy makrofinansowej krajom trzecim w ramach rozwiązywania sytuacji kryzysowych dotykających ich bilansów płatniczych i przywracania zadłużenia zewnętrznego do zrównoważonego poziomu" jest związany z celem ogólnym „promowania dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej".

Z celem tym wiążą się następujące wskaźniki: „oficjalne rezerwy w miesiącach importu towarów i usług" (oczekiwane wyniki: „stabilizacja lub zwiększenie"), oraz „zadłużenie zewnętrzne wyrażone jako procent PKB" (oczekiwane wyniki: osiągnięcie do końca obecnego programu poziomu, który można uznać za zrównoważony.

5.4. Metoda realizacji (indykatywna)

X ***Zarządzanie scentralizowane***

- X bezpośrednio przez Komisję
- ☐ pośrednio przez:
  - ☐ agencje wykonawcze
  - ☐ ustanowione przez Wspólnoty organy określone w art. 185 rozporządzenia finansowego
  - ☐ krajowe organy sektora publicznego/organy pełniące misję służby publicznej

☐ ***Zarządzanie dzielone lub zdecentralizowane***

- ☐ z państwami członkowskimi
- ☐ z krajami trzecimi

☐ ***Zarządzanie wspólne z organizacjami międzynarodowymi (należy wyszczególnić)***

Uwagi:

6. MONITOROWANIE I OCENA

6.1. System monitorowania

Monitorowanie działań przez służby Komisji będzie prowadzone na podstawie wskaźników makroekonomicznych i polityki strukturalnej, które zostaną uzgodnione z władzami Serbii w protokole ustaleń. Władze zobowiązane będą do składania służbom Komisji regularnych sprawozdań dotyczących wyżej wymienionych wskaźników. Delegatura Komisji Europejskiej w Belgradzie składać będzie również sprawozdania dotyczące kwestii istotnych dla monitorowania pomocy. Służby Komisji pozostaną w ścisłym kontakcie z MFW oraz Bankiem Światowym, by korzystać z wiedzy specjalistycznej tych instytucji.

6.2. Ocena

6.2.1. Ocena ex ante

Ocena ex ante przeprowadzona została przez służby Komisji (przez jednostkę D-1 DG ds. Gospodarczych i Finansowych).

6.2.2. Działania podjęte w wyniku oceny pośredniej/ex post (wnioski wyciągnięte z podobnych doświadczeń w przeszłości)

Ocenę ex post poprzedniej pomocy makrofinansowej na rzecz Serbii przeprowadzono w 2008 r. Oceny ex post przeprowadzono również dla innych krajów Bałkanów Zachodnich (Albanii, Bośnii i Hercegowiny oraz Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii) oraz dwóch niepodległych krajów byłego Związku Radzieckiego (Armenii i Tadżykistanu). Wyniki tych ocen są źródłem użytecznej wiedzy do wykorzystania w trakcie obecnych działań na rzecz Serbii.

6.2.3. Warunki i częstotliwość przyszłych ocen.

Przeprowadzenie niezależnej oceny ex post pomocy na rzecz Serbii planuje się w ramach wieloletniego programu ocen DG ds. Gospodarczych i Finansowych.

7. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Służby Komisji zainicjowały realizowany obecnie program oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych we wszystkich krajach trzecich korzystających ze wspólnotowej pomocy makrofinansowej w celu wypełnienia wymogów rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich.

Służby Komisji, przy wsparciu należycie upoważnionych ekspertów zewnętrznych, oceniły wiarygodność obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych istotnych dla tego typu pomocy w Serbii w 2004 r., dochodząc do wniosku, że istniejące otoczenie powiernicze jest zasadniczo zadowalające. W tym samym czasie, w ocenie zidentyfikowano szereg obszarów wymagających poprawy, w szczególności w dziedzinie mechanizmów kontroli wewnętrznych. Komisja Europejska zleciła przygotowanie nowej oceny operacyjnej, która jest w trakcie

realizacji. Jej wyniki zostaną wykorzystane do zdefiniowania szczegółowych środków politycznych, którym podlegać będzie udostępnienie pomocy, w celu wzmocnienia efektywności i przejrzystości systemów zarządzania finansami publicznymi w Serbii oraz zasad dotyczących odpowiedzialności z tego tytułu.

Proponowana podstawa prawna pomocy makrofinansowej dla Serbii obejmuje przepis dotyczący środków zapobiegania nadużyciom finansowym. Środki te zostaną bardziej szczegółowo określone w protokole ustaleń oraz umowie pożyczki. Przewiduje się, że pomoc podlegać będzie określonym warunkom dotyczącym działań politycznych, szczególnie w dziedzinie zarządzania finansami publicznymi, w celu zwiększenia efektywności i przejrzystości pomocy oraz odpowiedzialności z nią związanej. Pomoc makrofinansowa podlegać będzie procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym również Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejski Trybunał Obrachunkowy.

8. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZASOBÓW

8.1. Cele wniosku z uwzględnieniem ich kosztu finansowego

Środki na zobowiązania w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

(Należy wskazać cele, działania i realizacje)	**Rodzaj realizacji**	**Średni koszt**	**Rok 2009**		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012		Rok n+4		Rok n+5 i później		**RAZEM**	
			Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity
CEL OPERACYJNY NR 1																
Działanie 1 Wsparcie bilansu płatniczego/wsparcie budżetowe dla Serbii																
- Realizacja 1	Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego	0	0	,0						18,0						
- Realizacja 2																
Działanie 2 Aktualizacja oceny operacyjnej																
- Realizacja 1	Sprawozdanie		1	0,05												
Suma cząstkowa Cel 1				0,05						18,0						

CEL OPERACYJNY NR.2 [1]……																	
Działanie 1……..																	
- Realizacja 1																	
Suma cząstkowa Cel 2																	
CEL OPERACYJNY Nr. n [1]																	
Suma cząstkowa Cel n																	
KOSZT OGÓŁEM				0,05						18,0							

8.2. Wydatki administracyjne

8.2.1. Liczba i rodzaj pracowników

Rodzaj stanowiska		Personel, któremu powierzono zarządzanie działaniem przy użyciu istniejących lub dodatkowych zasobów (**liczba stanowisk/pełnych etatów**)					
		Rok 2009	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5
Urzędnicy lub pracownicy zatrudnieni na czas określony[10] (XX 01 01)	A*/AD	1/3	1/3				
	B*, C*/AST						
Pracownicy finansowani[11] w ramach art. XX 01 02							
Inni pracownicy[12] finansowani w ramach art. XX 01 04/05							
OGÓŁEM		1/3	1/3				

8.2.2. Opis zadań związanych z działaniem

Zadania związane z działaniem polegają, między innymi, na przygotowywaniu/negocjowaniu protokołów ustaleń i umowy pożyczki, konsultacjach z władzami i międzynarodowymi instytucjami finansowymi, monitorowaniu polityk gospodarczych i strukturalnych kraju korzystającego z pomocy, podróżach służbowych w związku z przeglądami i przygotowywaniu sprawozdań służb Komisji, przygotowywaniu procedur Komisji związanych z zarządzaniem pomocą.

8.2.3. Źródła zasobów ludzkich (stosunek pracy)

X Stanowiska obecnie przypisane do zarządzania programem, które zostaną utrzymane lub przekształcone.

☐ Stanowiska wstępnie przyznane w ramach rocznej strategii politycznej/wstępnego projektu budżetu (APS/PDB) na rok n

☐ Stanowiska, o które zostanie złożony wniosek w ramach następnej procedury APS/PDB

☐ Przesunięcia w ramach zasobów danej jednostki organizacyjnej (przesunięcia wewnętrzne)

---

10 Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.
11 Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.
12 Koszty te są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

☐ Stanowiska, których obsadzenie będzie konieczne w roku n, nieprzewidziane w APS/PDB na dany rok

8.2.4. Inne wydatki administracyjne uwzględnione w kwocie referencyjnej (XX 01 04/05 – Wydatki na administrację i zarządzanie)

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Pozycja w budżecie 01 03 02 Pomoc makroekonomiczna	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 i później	RAZEM
1 Pomoc techniczna i administracyjna (w tym powiązane koszty personelu)							
Agencje wykonawcze[13]							
Inna pomoc techniczna i administracyjna							
- wewnętrzna							
- zewnętrzna *1) Ocena operacyjna* *2) Ocena ex post*	0,050	0,250					
Pomoc techniczna i administracyjna ogółem	0,050	0,250					

8.2.5. Koszt finansowy zasobów ludzkich i powiązane koszty nieuwzględnione w kwocie referencyjnej

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj zasobów ludzkich	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5

[13] Należy odnieść się do oceny skutków finansowych regulacji dla danej agencji wykonawczej/danych agencji wykonawczych.

						i później
Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony (XX 01 01)	0,030	0,030				
Pracownicy finansowani w ramach artykułu XX 01 02 (personel pomocniczy, oddelegowani eksperci krajowi (END), personel kontraktowy itp.) (należy określić pozycję w budżecie)						
Koszt zasobów ludzkich i koszty powiązane (nieuwzględnione w kwocie referencyjnej) ogółem	**0,030**	**0,030**				

Kalkulacja – ***urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony***

W razie potrzeby należy odnieść się do pkt 8.2.1

NIE DOTYCZY

Kalkulacja – ***pracownicy finansowani w ramach art. XX 01 02***

W razie potrzeby należy odnieść się do pkt 8.2.1

NIE DOTYCZY

8.2.6. Inne wydatki administracyjne nieuwzględnione w kwocie referencyjnej

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	Rok 2009	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 i później	RAZEM
XX 01 02 11 01 – podróże służbowe	0,020	0,010					0,030
XX 01 02 11 02 – spotkania i konferencje							

XX 01 02 11 03 – komitety[14]							
XX 01 02 11 04 – badania i konsultacje							
XX 01 02 11 05 – systemy informatyczne							
2 Inne wydatki na zarządzanie ogółem (XX 01 02 11)							
3 Inne wydatki o charakterze administracyjnym (należy wskazać jakie, odnosząc się do pozycji w budżecie)							
Ogółem wydatki administracyjne inne niż wydatki na zasoby ludzkie i powiązane koszty (nieuwzględnione w kwocie referencyjnej)	0,020	0,010					0,030

Kalkulacja – ***inne wydatki administracyjne nieuwzględnione w kwocie referencyjnej***

Trzy podróże służbowe dla jednej/dwóch osób

[14] Należy określić rodzaj komitetu i grupę, do której należy.